

تحلیل جرم شناختی پدیده افشاگری در نظام سلامت (نمونه پژوهشی فیلم پرستار خوب)

رضا قادری

دانشجوی دکتری تخصصی رشته حقوق جزا و جرم شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران
Rezaghaderi62@yahoo.com

جمال بیگی

دانشیار، گروه آموزشی حقوق جزا و جرم شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران (نویسنده مسئول)
jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir

فاطمه احدی

استادیار، گروه آموزشی حقوق جزا و جرم شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران
Fateme_ahadi@iau-maraghaeh.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: ارتقاء سلامت نظام سلامت عمومی یکی از دغدغه های اصلی جوامع می باشد. پیشگیری از جرایم و تخلفات این حوزه می تواند در ارتقاء سلامت نقش بسزایی داشته باشد. پدیده افشاگری به عنوان ابزاری مهم در کشف، شناسایی و تعقیب مجرمان این حوزه به منظور پیشگیری از جرایم قلمداد می گردد. از طرفی با ظهور جرم شناسی فرهنگی که بازنمایی رسانه ای رخداد های اجتماعی می باشد، به نقش رسانه ها در حوزه های مختلف پرداخته است که جرایم حوزه سلامت یکی از مهم ترین شاخه این جرم شناسی می باشد.

روش: این پژوهش با بهره گیری از تحلیل محتوای کیفی، درصدد است پدیده افشاگری را در فیلم سینمایی پرستار خوب در پرتو رویکردهای جرم شناسی فرهنگی تحلیل و ارزیابی نماید.

یافته ها: بر اساس یافته های حاصل از تحلیل محتوا، فیلم پرستار خوب با رویکرد جرم شناسی فرهنگی با تاکید بر جرایم حرفه پزشکی و کشف و شناسایی مجرمان این حوزه، به دنبال به رسمیت شناختن پدیده افشاگری و حمایت از افشاگران به منظور ارتقا سلامت در نظام سلامت است. تمرکز بر انتقال معانی آشکار و پنهان فیلم نشان می دهد که افشاگر برای افشاء جرایم حوزه سلامت با چه چالش هایی روبرو بوده و در دوگانه منافع عمومی یا شخصی، منافع عمومی را ترجیح می دهد.

نتیجه گیری: نتیجه حاکی از این است که فیلم با رویکرد جرم شناسی فرهنگی با نگاهی انتقادی با به رسمیت شناختن پدیده افشاگری، از یک سو نگرش های منفی نسبت به افشاگران را به چالش کشیده و افشاگر را فردی مصلح در راستای منافع عمومی معرفی نموده، از سوی دیگر با استفاده از بازنمایی رسانه ای به دنبال ساخت اجتماعی واقعیت پدیده افشاگری با انتقال معانی چون کشف و شناسایی مجرمان و حمایت از افشاگران است.

واژگان کلیدی: افشاگری، سلامت عمومی، جرم شناسی فرهنگی، نظارت همگانی، فیلم پرستار خوب.

مقدمه

هدف بنیادین نظام سلامت، تامین سلامت جامعه است. از آنجایی که موضوع نظام سلامت در ارتباط مستقیم با جان و تن انسان ها می باشد، از اهمیت بسزایی در جوامع مختلف دارد. با در نظر داشتن این موضوع جرایمی هم که در حوزه نظام سلامت می تواند محقق شود بیشتر با جان افراد بستگی دارد، البته جرایم دیگر مالی، اقتصادی و سوء اخلاقی و دیگر جرایم هم متصور می باشد، در این بین آنچه مهم تر می باشد، جرایم مربوط به جان شهروندان است که قتل و نقص عضو می تواند جایگاه بالاتری را نسبت به جرایم دیگر داشته باشد.

موضوع حائز اهمیت دیگر این است که با توجه به فنی و تخصصی بودن این حوزه شناسایی، کشف و تعقیب مجرمان حوزه نظام سلامت امری مشکل و سخت می باشد. نهادهای نظارتی و بازرسی درون نظام سلامت به جهت داشتن معایب متعددی چون کمبود نیروی انسانی متخصص، کمبود اعتبارات اختصاص یافته برای نظارت های رسمی، امکان تبانی بین بازررس و مجرمان از کار آمدی چندانی برخوردار نیستند. بنابراین اشخاصی می توانند این جرایم را کشف نمایند که در این خصوص دارای تخصص بوده و به طور پیوسته با این حوزه سروکار داشته باشند. پزشکان و پرستاران به جهت داشتن تخصص و حضور دائمی در بیمارستان ها و مکان های مرتبط با نظام سلامت می توانند بهترین گزینه برای

نظارت های تخصصی می باشند و بهترین ناظران غیررسمی برای کشف جرایم و شناسایی مجرمان برای تعقیب متهمان می باشند.

در حقیقت با جمع سپاری نظارت برای کشف و شناسایی مجرمان که در دنیا با عنوان افشاگری یا سوت زنی مشهور است، ابزاری کارآمد برای پیشگیری از جرایم قلمداد می شوند. افشاگری یا سوت زنی را در معنای تحت الفطی می توان دمیدن در سوت یا آشکارسازی خطای دیگران تعریف نمود. افشاگران با کشف جرایم بیشتر از سایر روش های نظارت داخلی به سازمان ها خدمت می کنند (ACFE, 2018). همان طور که سوت زدن ناگهان توجه شنوندگان را به خود جلب می کند، پدیده افشاگری یا سوت زنی از همین تمثیل استفاده کرده است. در حقیقت افشاگری فریاد افشای اعمال غیر قانونی، نادرست، خطرناک یا غیر اخلاقی کارفرمایان یا کارمندان درون سازمان توسط کارمندان فعلی یا سابق است (ریپ، 1، 2020، ص 309). در خصوص جرایم نظام سلامت نیز می توان با جمع سپاری نظارت به کارکنان به ویژه پرستاران و پزشکان از مزایای افشاگری در راستای سالم سازی نظام سلامت بهره جست. نکته مهم دیگر نوع بازنمایی این پدیده در رسانه های می باشد.

از سویی دیگر یکی از تحولات عصر حاضر استفاده گسترده مردم از رسانه ها جمعی می باشد که در ارتباط مستقیم با فعالیت های روزمره شهروندان است. در حقیقت شهروندان بخش قابل توجهی از وقت خود را در شبانه روز در معرض رسانه هایی چون رادیو، تلویزیون، سینما، اینترنت، موسیقی، مجلات و شبکه های اجتماعی مجازی می باشند. بر همین اساس با توجه به ماهیت رسانه ها که به دنبال جهت دهی افکار عمومی می باشد، مردم از طریق این رسانه ها کنترل و هدایت می شوند. در این بین فیلم های سینمایی می تواند با پرداختن به موضوعات مختلف اجتماعی از اهمیت زیادی برخوردار باشد. سینما با توجه به ماهیت خود قدرت اثرگذاری زیادی بر شهروندان با استفاده از بازنمایی رسانه ای موضوعات دارد. بنابراین سینما در جوامع از عوامل تاثیرگذار بر فرهنگ عمومی به شمار می رود. در سال های اخیر علم جرم شناسی نیز از این قافله عقب نمانده است و به حوزه فرهنگ با نگاهی انتقادی نگریسته است و جرم شناسی فرهنگی که از شاخه های مهم جرم شناسی انتقادی می باشد ظهور یافته است.

از مهم ترین مباحث مورد چالش در جرم شناسی فرهنگی، مطالعه حوزه رسانه ها و بازنمایی جرایم در آثار سینمایی می باشد. یکی از جرایم مهمی که در سینما و جرم شناسی فرهنگی مورد توجه است جرایم حوزه نظام سلامت می باشد که آثار تهیه شده به بازنمایی رسانه ای جرایم نظام سلامت و چالش های پیشگیری، کشف و شناسایی مجرمان نظام سلامت می پردازد.

از این رو هدف این مقاله تحلیل جرم شناختی فیلم پرستار خوب از منظور جرم شناسی فرهنگی به پدیده افشاگری می باشد. فیلم پرستار خوب دارای مولفه های مهم در خصوص مهم ترین جرم حوزه سلامت یعنی قتل بیماران توسط کادر درمان، چالش های شناسایی و کشف مجرمان و پدیده افشاگری می باشد. بنابراین این پژوهش در صدد است با تاکید بر پدیده افشاگری بر مسئله ساخت اجتماعی واقعیت این پدیده در بازنمایی رسانه ای آن در فیلم پرستار خوب با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی فیلم سینمایی مذکور را مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهد. بر همین اساس، پس از بیان خلاصه ای از فیلم، روش شناسی تحقیق بیان خواهد شد، در ادامه مبانی نظری و متغیرهای اصلی پژوهش تبیین و در نهایت یافته های حاصل از تحقیق ارائه می شود. در آخر نتایج حاصل از پژوهش ارائه خواهد شد.

پیشینه پژوهش

در خصوص افشاگری در نظام سلامت کارهای خوبی صورت گرفته است، ولی تحقیق مستقلی که اقدام به تحلیل افشاگری در نظام سلامت با رویکرد جرم شناسی فرهنگی در سینما توسط نگارندگان یافت نگردید. بر همین اساس نوآوری کار نسبت به پژوهش های صورت گرفته در زمینه افشاگری می تواند در این خصوص ظهور داشته باشد.

۱. روش شناسی

این تحقیق با روش تحلیل محتوای کیفی² کار شده است. تحلیل محتوای کیفی ابزاری برای تحلیل پیام های متنی، صوتی، تصویری و شفاهی است (کل، 1998: 50). این روش برای اولین بار برای تحلیل روزنامه ها، سرودها، تبلیغات و سخنرانی های سیاسی قرن 19 به کار گرفته شد (هاوارد و گری، 2003: 479). در این روش از بررسی نظام مند اطلاعات برای آشکارسازی مفاهیم پنهان و فهم دقیق اصطلاحات و کلمات استفاده می شود (مومنی راد و همکاران، 1392: 188). بنابراین در تعریفی می توان گفت تحلیل محتوای کیفی روشی برای گردآوری و سامان بخشی به اطلاعات

1. Rep

2. Qualitative Content Analysis

است که پژوهشگر با طبقه بندی و تحلیل آنها به معانی و مفاهیم پنهان و آشکار متن ها، صداها، تصاویر ها و گفتگو ها پی می برد. در پژوهش حاضر نیز با این روش کلیه گفتگوهای بین بازیگران فیلم، صداها و تصویرهای موجود، مفاهیم پنهان و آشکار فیلم در راستای تحلیل افشاگری در نظام سلامت مورد تحلیل قرار گرفته است. این پژوهش نیز با کدگذاری در سکانس ها و دیالوگ های شخصیت های اصلی فیلم پرستار خوب انجام گرفته است و با تحلیل محتوای کیفی آنها یافته ها و نتایج تحقیق به دست آمده است.

۲. خلاصه فیلم

پرستار خوب³ فیلمی به کارگردانی توبیاس لیندهولم⁴ و نویسندگی کریستی ویلسون کرنز⁵ و با بازی درخشان جسیکا چستین⁶ در نقش امی لافرن⁷، ادی ردمن⁸ در نقش چارلز کالن⁹، نمدی آسوموگا¹⁰ در نقش دنی بالدوین¹¹، نوآ امریک¹² در نقش تیم براون¹³، کیم دیکنز¹⁴ در نقش لیندا گاران¹⁵ و ملک یویا¹⁶ در نقش سام جانسون¹⁷ محصول سال 2022 می باشد. این فیلم روایت تعقیب و دستگیری یکی از قاتلان زنجیره ای آمریکا به نام چارلز کالن است که در طول دوران کاری خود به عنوان پرستار بیماران را به قتل رسانده بود.

فیلم با احیا قلبی بیماری توسط تیم پزشکی بیمارستانی به نام کامفیلد آغاز می شود که در نهایت بیمار تسلیم مرگ می شود. پرستاری به نام امی لافرن در بخش ICU بیمارستان مشغول به کار است و از آنجایی که با تمام بیماران با مهربانی و شفقت و همچنین با تعهد زیاد رفتار می کند، مورد احترام همه می باشد. تا جایی که امی به خاطر کمک به بیماران از طرف مسئولان بخش که دنبال کسب درآمد هستند مورد مواخذه قرار می گیرد. امی دچار بیماری قلبی شدید می باشد که می بایست تحت درمان قرار گیرد ولی از آنجایی که بیمه سلامت ندارد و توان تامین هزینه های آن را ندارد نمی تواند مرخصی بگیرد و همچنان با این درد زندگی می کند. امی به دلیل داشتن دو فرزند و زندگی بدون شوهر در خانه ای اجازه ای از نظر مالی نیز دچار مشکلات زیادی است.

در ادامه پرستار جدیدی به نام چارلز کالن به بخش ICU منتقل می گردد، امی آموزش های لازم را به چالز داده و او را با بخش و بیماران آشنا می کند. موضوع مهمی که امی به چالز آموزش می دهد کار با دستگاه تحویل دارو می باشد که به جهت حساسیت دارای سیستم امنیتی گزرواژه و نام کاربردی می باشد که محدودیت دسترسی نیز دارد. امی به جهت بیماری قلبی توان حرکت دادن بیماران را ندارد و چالز با ایجاد رابطه دوستی در کارها به امی کمک می کند و این باعث نزدیکی این دو نفر می شود. این نزدیکی باعث می شود تا امی به چالز اعتماد کند و رازهای زندگی خود را به چالز بگوید، امی از چالز می خواهد تا بیماری او را برای کسی بازگو نکند چون در صورت فهمیدن مسدولان بیمارستان از کار اخراج می شود و مشکلات مالی و بیکاری او باعث از هم پاشیده شدن زندگی وی می شود. فیلم مسیر طبیعی خود را طی می کند تا اینکه خانم پیری که در بخش آنها بستری بود دچار حمله قلبی شده و فوت می کند. چالز بالای سر جنازه خانم پیر خاطره ای از مادرش را که در بیمارستان فوت کرده است را تعریف کرده و بیان می دارد که این خاطره همیشه در ذهنش است و او را رنج می دهد. حدود 7 هفته بعد از فوت بیمار پیر به نام خانم مارتینز، دو نفر از کارگهان بخش جنایی به این فوت مشکوک شده و در صدد کشف واقیعت علت مرگ وی بر می آیند و تحقیقات را شروع می کنند، از آنجایی که این دو نفر تخصص لازم در خصوص موضوعات پزشکی ندارند از مسئولان بیمارستان تحقیق می کنند ولی مسئولان بیمارستان که خانمی به نام لیندا گرین و وکیل بیمارستان اطلاعات دقیقی به آنها نمی دهند و در صدد پنهان کاری علت مرگ بر می آیند و علت مرگ را حساسیت دارویی عنوان می کنند که امری طبیعی است.

3. The Good Nurse
4. Tobias Lindholm
5. Krysty Wilson-Cairns
6. Jessica Chastain
7. Amy Loughren
8. Eddie Redmayne
9. Charles Cullen
10. Nnamdi Asomugha
11. Danny Baldwin
12. Noah Emmerich
13. Tim Braun
14. Kim Dickens
15. Linda Garran
16. Malik Yoba
17. Sam Johnson

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخشانی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۴۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۴۱۳۷۲۵۵۰۶-۹ داخلی ۳۳۶ و ۳۳۳

بیمار که از بیماری پوستی شدیدی رنج می برد بعد از مرگ توسط خانواده و مسئولان بهداشت سوزانده شده و جنازه وی برای تحقیقات از بین رفته بود و کارگهان فقط به پرونده پزشکی وی دسترسی داشتند که در آن هم علت مرگ مشخص نبوده است. کارگهان قصد گفتگو با پرستاران را دارند که لیندا گرین و وکیل آنها اعلام می کنند بر اساس ضوابط بیمارستان آنها باید در حضور ایشان اقدام به تحقیق از پرستاران نمایند تا اسرار بیمارستان فاش نگردد. کارگهان در حضور لیندا گرین از امی تحقیق می کنند ولی امی چیزی برای گفتن ندارد وقتی لیندا گرین برای چند لحظه به بیرون می رود، کارگهان پرونده خانم ماتینز را به وی نشان می دهند، امی متوجه موضوعی می شود که در بدن بیمار انسولین وجود دارد و این انسولین نیز توسط بدن تولید نشده است بلکه از بیرون به وی تزریق شده است. این موضوع باعث پیچیده شدن تحقیقات می شود، کارگهان برای ادامه مسیر مصمم تر می شود. در طول روند تحقیقات بیمار دیگری در بخش دچار حمله قلبی شده و می میرد، کارگهان جنازه وی را با دستور قانونی از قبر برون آورده و تحقیقات را انجام می دهند معلوم می شود در خون این بیمار نیز انسولین وجود دارد. کارگهان با سر نخ هایی به چالز مشکوک می شوند ولی امی به جهت دوستی و شناختی که از چالز دارد منکر ارتکاب این رفتار از سوی او می شود ولی تردید در وی ایجاد می شود. امی با همکار قدیمی خود در رابطه با چالز گفتگو می کند و او چالز را مشکوک قلمداد می کند و این موضوع باعث تردید بیشتر امی به چالز می شود و از طرفی تحقیقات کارگهان به جهت ممانعت مسئولان بیمارستان توسط مسئولان بالادستی کارگهان با اختلال روبرو می شود و کارگهان از رفتن به بیمارستان منع می شوند و این موضوع روند تحقیقات را کند می کند. در همین حین بیمار دیگری فوت می کند و این مورد باعث می شود تا امی دست به کار شده و پرونده های بیماران را کنترل نماید و به سر نخ هایی دست یابد و به چالز مشکوک شود. دستگاه تحویل دارو به جهت داشتن نقص فنی دارو تحویل می دهد ولی در رسیدی که می دهد کسر دارو از انبار را درج نمی کند. امی به چالز مشکوک شده و هر سرمی که چالز به بیماران تزریق می کند را تعویض می کند و زمانی که امی به جهت تشدید بیماری خود در بیمارستان بستری می شود چالز به وی سرم تزریق می کند ولی امی با هوشیاری سرم را جدا نموده و اجازه نمی دهد که سرم به خون وی وارد شود. امی راز قتل ها را با ممارست به پیدا می کند و متوجه می شود که چالز با استفاده از نقص فنی دستگاه تحویل دارو انسولین را تحویل گرفته و با سرنگ به داخل سرم ها تزریق نموده و پرستاران دیگر که قصد تزریق سرم را به بیماران دارند بدون اینکه متوجه باشند سرم ها آلوده شده اند آنها را به بیماران تزریق می کنند و این تزریق باعث مرگ آنها می شود. امی نمی داند که باید چه کند و این موضوع را به کارگهان بگوید یا به مسئولان بیمارستان، از آنجایی که می داند مسئولان بیمارستان در صدد پنهان کاری هستند موضوع را به کارگهان می گوید ولی عنوان می کند که نباید نام او فاش شود چرا که از اقدام های تلافی جویانه مسئولان بیمارستان و چالز ترس دارد که به بچه های او آسیب بزنند. کارگهان موضوع را بررسی می کند و به چالز مشکوک می شوند ولی چالز در تحقیقات منکر موضوع می شود چون رسیده های دستگاه تحویل دارو، تحویل دارو را ثبت نکرده اند و این موضوع باعث عدم انتساب قتل ها به وی می شود. امی با کارگهان هماهنگ می شود تا امی چالز به به ناهار دعوت کند و در رستوران از وی اقرار بگیرد، چالز به سر قرار می رود و به صورت ضمنی به این موضوع اقرار می کند و در مسیر برگشت توسط کارگهان دستگیر می شود ولی باز هم به جهت عدم استناد به این اقرار در تحقیقات که نباید بیش از 24 ساعت طول بکشد چالز اقرار نمی کند. امی وارد عمل شده و با گفتگو با چالز، چالز را با گفتگو وادار به اقرار می کند و چالز به تمام قتل ها در بیمارستان کامفیلد و دیگر بیمارستان ها اقرار می کند که بالغ بر 25 مورد بوده است. اما هیچ وقت به انگیزه خود اشاره نکرده است.

۳. مبانی نظر تحقیق

از آنجایی که روش پژوهش حاضر روش تحلیل محتوای کیفی می باشد، مبانی نظری نیز بر اساس اطلاعات موجود انتخاب شدند. پس از انتخاب فیلم و مشاهده چند باره آن، واحدهای مهم تحلیلی از قبیل سکانس های حساس و دارای مفهوم، بازیگران، دیالوگ ها مورد شناسایی قرار گرفتند، در ادامه با کدگذاری هدفمند مبانی نظری این پژوهش برای آشنایی خوانندگان انتخاب شدند. با توجه به عنوان پژوهش و محتوای فیلم پرستار خوب مبانی نظری به دست آمده از فیلم جرم شناسی فرهنگی، نظام سلامت، پرستاری، افشاگری، حمایت از افشاگران می باشد.

۳-۱. جرم شناسی فرهنگی

جرم شناسی فرهنگی یکی از شاخه های مهم و امروزی جرم شناسی انتقادی است که از دهه 1970 پا به عرصه گذاشت. این جرم شناسی با تحقیقات پژوهشگران مرتبط با مطالعات فرهنگی مکتب بیرمنگام، کنفرانس ملی انحراف و جرم شناسی جدید در انگلستان آغاز گردید (عبدالهی، 1399: 24). جرم شناسی فرهنگی زمینه اشتراک اقدامات فرهنگی و رفتارهای مجرمانه در زندگی اجتماعی انسان معاصر را ترسیم می کند. در حقیقت جرم شناسی فرهنگی، زمینه مشترک

بین رفتارهای جمعی شکل گرفته بر اساس تصاویر، کنش های نمادین متقابل و رفتارهای جمعی مجرمانه که توسط قانون و مقامات سیاسی جرم انگاری شده اند، می باشد. یکی از رسالت های مهم جرم شناسی فرهنگی تبیین سینمایی از پدیده های مجرمانه و عدالت کیفری در رسانه ها می باشد. امروزه رسانه ها به ویژه سینما به دلیل داشتن مخاطبان فراوان، جذابیت های سمعی و بصری و استفاده از تکنیک های رسانه ای نفوذ بالایی کارگردان در اذهان مخاطبان دارد، جرم و مجرم و عدالت کیفری نیز از این قاعده مستثنی نبوده و کارگردانان زیادی در این حوزه اقدام به ساخت فیلم های سینمایی فاخر نموده اند. جرم شناسی فرهنگی، اشاره به تحلیلی در حال رشد دارد که بر مبنای آن، امروزه بسیاری از جرم شناسان، نظر به نقش موثر ساختارهای فرهنگی و به ویژه رسانه های جمعی در وقوع جرم دارند (آقایی، 1396: 3). جرم شناسان فرهنگی افزون بر دیدگاه های فرهنگی، بر تصویر و سبک نیز تمرکز دارند و با نگاه های گست مدرنیستی به نوگرایی های ذهنی نیز توجه دارند. با دوگانه شکل و محتوای مدرنیست ها مخالفت نموده و با نگاهی پست مدرنیستی شکل را همان محتوا می دانند و سبک، ماهیت و معنا را برخاسته از نحوه نمایش رفتارهای فردی و جمعی می دانند. از این منظر برای مطالعه جرم، راهروهای نمایش را انتخاب می کنند، جایی که در آن آینه هایی وجود دارد که تصاویری از جرم را انعکاس می دهد که توسط مرجمان، خرده فرهنگ های مجرمانه، عوامل کنترل کننده، شبکه های رسانه ای و مخاطبان آنها ایجاد شده است. جرم شناسی فرهنگی بازنمایی رسانه ای صحنه جرم، مجرم است (بندریلارد¹⁸، 1985: 12). جرم شناسی فرهنگی از حساسیت بالایی برخوردار است، زیرا گسترش ترس های اخلاقی از جرم به وسیله رسانه ها در جامعه توسط آنها ایجاد می شود. و به دنبال آن، تقاضاهای احساسی و غیرکارشناسانه مردم در اتخاذ رویکردهای سخت گیرانه علیه برخی مرتکبان به رواج رویکردهای افراطی و سیاست های تقنینی و اجرایی سخت گیرانه که به معنای نادیده گرفتن پویایی فرهنگی پاره ای از جرایم و فهم عمیق آنها است. نینجامد، فرایندی که با ایجاد جریانی از معانی و نمادها، می تواند به تداوم بزهکاری ختم شود(آقایی، 1396: 32).

۲-۳. نظام سلامت

سلامت یکی از دغدغه های جوامع مختلف می باشد، این حوزه برای سالم ماندن و عملکرد بهینه نیازمند حضور کنشگران متعددی از جمله دولت، شهروندان و سازمان های اجتماعی می باشد. تامین سلامت و ارتقای سلامتی شهروندان، پاسخگویی به نیازهای آنها در زمینه سلامت از اهداف نظام سلامت می باشد. نظام سلامت یک کشور متشکل از سازمان ها و موسساتی است که در بخش دولتی و غیر دولتی به ارائه خدمات سلامت فردی و عمومی با هدف ارتقاء، بازیابی و حفظ سلامتی افراد می پردازد (باقری مطلق و قاسمی حامد، 1398: 181). تحلیل گران و سیاست گذاران، بسته به اینکه حدود مرزهای نظام سلامت را چگونه تعیین می نمایند، برای نظام سلامت تعاریف گوناگونی ارائه می دهند. در یک سوی طیف این تعاریف و برداشت ها، مراقبت های سلامت ارائه شده توسط منابع انسانی سلامت شامل پزشکان، پرستاران و غیره قرار می گیرد و در سر دیگر آن رویکردهای گسترده ای قرار دارد که شامل تمامی تعیین کننده های سلامتی است که به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر سلامت تاثیر می گذارد (مکی¹⁹ و همکاران، 2011: 56). نظام سلامت یک نظام اجتماعی است. نظام شامل مجموعه ای از عناصر، بخش ها و ارتباطات بین آن هاست که در جهت رسیدن به هدفی خاص با هم در تعامل می باشند. نظام سلامت بخش های مختلفی دارد. بیماران، خانواده ها، اجتماعات، وزارت بهداشت، ارائه دهندگان سلامت، سازمان های ارائه دهنده خدمات سلامت، شرکتهای دارویی، نهادهای تامین مالی سلامت و سایر سازمان ها نقش مهمی در نظام سلامت ایفا می کنند. ارتباطات درونی نظام سلامت، کارکدها و نقش هایی هستند که توسط این بخش ها ایفا می شود. این کارکردها شامل نظارت (مثل سیاست گذاری و تصویب قوانین)، فراهم آوری خدمات سلامت (مثل خدمات بالینی، ارتقای سلامت)، تامین مالی و مدیریت منابع (شامل داروها، تجهیزات پزشکی، اطلاعات) می باشد. گزارش سال 2000 سازمان جهانی سلامت، هدف اصلی سلامت را در تعریف نظام سلامت لحاظ کرده است و نظام سلامت را به عنوان تمامی سازمان ها، افراد و موسساتی تعریف می کند که هدفی اصلی و اولیه فعالیت های آنها ارتقاء، ترمیم، نگاهداشت و حفاظت از سلامت است و هدف نظام سلامت را تا پیشگیری از فقر خانوار به دلیل بیماری نیز گسترده است (تکیان و صلواتی، 1400: 39). بنابراین از اهداف نظام سلامت می توان به ارتقای سلامت جمعیت تحت پوشش اشاره کرد که با بکارگیری کارکردهای بالینی و درمانی اجزا نظام سلامت محقق می شود.

۳-۳. مفهوم افشاگری

18. Bandrillard

19. Mckee

افشاگری 20 عبارت است از افشای رفتارهای غیرقانونی، غیر اخلاقی یا نامشروع درون سازمان ها توسط اعضای سازمان برای افراد یا سازمان هایی که ممکن است قدرت پیشگیری را تعقیب جرایم و مرتکبان را داشته باشند (نیر و میسلی 21، 1985، ص 3). امروزه افشاگری به مفهومی پر تکرار از سوی اندیشمندان رفتار سازمانی تبدیل شده است، افشاگری به خوبی توانسته است در توسعه علوم سازمانی به ایفا نقش بپردازد (بالتاچی و بالچی 22، 2017: 39). رالف نادر، افشاگر را هر شخصی که منافع عمومی را بر منافع شخصی و سازمانی ترجیح دهد و اقدام به افشاگری فساد و رفتارهای غیرقانونی درون سازمانی نماید، معرفی کرده است (واندیرچگف 23: 1). افشاگری یک عمل عمدی و آگاهانه و از روی اختیار است که توسط شخصی که به داده ها و اطلاعات یک سازمان دسترسی داشته یا داشته است، انجام می پذیرد، اطلاعات مذکور باید جرایم مهم را در بر بگیرد و این اطلاعات باید به یک نهاد خارج از سازمان ارائه شود که ظرفیت اصلاح سازمان را داشته باشد. در این جا نهاد خارجی را می توان شبکه های اجتماعی تفسیر کرد که ظرفیت اصلاح تخلفات در این نهاد از آگاهی و فشار افکار عمومی ناشی می شود (لام و هارکورت 24، 2019: 4).

۳-۴. ویژگی های افشاگری

افشاگری بر چهار عامل استوار است: 1- اقدام فردی است که با قصد عمومی کردن اطلاعات جرایم و تخلفات صورت می پذیرد. 2- اطلاعات مربوط به جرایم و تخلفات به افراد خارج از سازمان منتقل می شود تا نسبت به عمومی کردن و رسیدگی قضایی اقدام نمایند. 3- اطلاعات مربوط به جرایم واقعی و در سطح کلان در یک سازمان می باشد. 4- افشاگر یک روزنامه نگار نمی باشد، بلکه یک عضو فعلی یا سابق سازمان می باشد (سالوو 25، 2014: 601). اندیشمندانی مانند فارل و پترسن (1982)، به طور ضمنی یا صریح بر این باورند، افشاگر باید در زمان افشاگری باید عضو سازمان باشد. الیستون (1982) افشاگر ممکن است قبل از افشاگری سازمان را ترک کرده باشد، همچنین واینستین (1979) افشاگر فردی است که فاقد قدرت برای ایجاد تغییرات در سازمان است و برای ایجاد تغییرات باید به قدرت های غیررسمی اعتماد کند. امکان دارد افشاگر در جایی باشد که برای این کار ایجاد شده است، مانند حسابرسان، بازرسان و سایر افرادی که به طور رسمی در نقش ناظر بوده و در نهادهای نظارتی مشغول به کار می باشند و ملزم به افشاگری می باشند. بنابراین، افشاگران، اعضای فعلی یا سابق سازمان هستند که فاقد صلاحیت برای جلوگیری یا توقف جرایم و مفاسد سازمانی هستند، افشاگران در مشاغل مشغول به خدمت هستند که به طور رسمی وظیفه ای برای نظارت ندارند ولی در هنگامی که با جرایم و مفاسد روبرو می شوند، می توانند در نقش افشاگر ظاهر شوند (نیر و میسلی، 1985: 2).

۳-۵. فرایند افشاگری

افشاگری فرایندی است که دارای سه بازیگر اصلی در یک محیط اجتماعی است، شخص افشاگر، کارکنان یا مدیران سازمان که مرتکب جرایم یا مفاسد شده اند و فردی یا افرادی که افشاگر اطلاعات جرایم و مفاسد داخل سازمان را به او تسلیم می کند، بنابراین برای تبیین فرایند افشاگری تشریح فعالیت این سه بازیگر مهم می باشد. در مرحله اول، افشاگر باید به این تشخیص برسد که آیا عملی که مشاهده کرده است، نوعی عمل غیرقانونی، غیر اخلاقی و نامشروع است. در مرحله بعد، اگر افشاگر به این نتیجه رسید که عمل مورد نظر در تضاد با اهداف جامعه و سازمان است و میزان جدی بودن خطر تخلف، بالاست و برای جلوگیری از آن چاره ای جز افشاگری نیست، تصمیم بر افشاگری می گیرد. سپس کسی که اطلاعات جرایم و مفاسد را دریافت می کند باید از طرف افشاگر تعیین شود و بستگی به اینکه افشاگری داخلی یا خارجی باشد متفاوت می باشد. موقعیت فردی که اطلاعات افشاگر را دریافت می کند، می تواند در فرایند و به نتیجه رسیدن افشاگری تاثیرگذار باشد. در مرحله نهایی نوع واکنش سازمان نسبت به افشاگر و افشاگری است. سازمان ممکن است با افشاگری و با هزینه فایده کردن این عمل تصمیم بر پیشگیری و متوقف کردن تخلفات بگیرد، یا اینکه به عمل اشتباه ادامه دهد. همچنین نوع واکنش نسبت به فرد افشاگر نیز در این مرحله بسیار حیاتی می باشد. امکان دارد سازمان فرد افشاگر را با برجسب های طرد کننده مثل مخبر، خبرچین، جاسوس خطاب قرار دهد و عدم وفاداری وی را به

20. Whistleblowing
21. Near and Miceli
22. Baltaci & Balci
23. Vandekerckhove
24. lam and harcourt
25. Salove

سازمان مطرح نماید و اقدامات تلافی جویانه را نسبت به وی و خانواده ایشان اعمال نماید، یا اینکه افشاگر را به عنوان مصلح اجتماعی و یک قهرمان در نظر بگیرد (داسگوپتا و کشاروانی²⁶، 2010: 3).

۳-۶. انواع افشاگری

از آنجایی که افشاگری را می توان در قالب ها و چارچوب های مختلف انجام داد از این حیث این پدیده به انواع مختلفی تقسیم بندی می شود. پارک²⁷ (2008) افشاگری را در شش نوع. خارجی، داخلی، بی نام، با نام، رسمی و غیر رسمی دسته بندی کرده است. افشاگری بسته به اینکه چه کسی دریافت کننده اطلاعات افشاگر باشد، به افشاگری داخلی یا خارجی تقسیم می شود. اگر اطلاعات جرایم و فساد سازمانی به افراد درون سازمان اعم از کارفرما، رئیس یا مدیر، نهادهای نظارت رسمی درون سازمانی مثل بازرسان یا ناظران ارائه شود، افشاگری داخلی نامیده می شود. اما اگر افشاگر اطلاعات به دست آمده از موارد غیرقانونی را به افراد یا نهادهایی در خارج از سازمان ارائه نماید، افشاگری خارجی اتفاق است (داسگوپتا و کشاروانی، 2010: 2). افشاگری داخلی می تواند به سازمان این فرصت را بدهد تا نسبت به بازسازی حالت ها نامتعارف اقدام کند و مسائل را در درون سازمان برطرف نماید، اما افشاگری داخلی می تواند سویه منفی نیز داشته باشد به این طریق که سازمان بدون حرکت در مسیر اصلاح، افشاگر را با اقدام های تلافی جویانه از سر راه بردارد و در نتیجه روند متخلفانه ادامه یابد. بنابراین افشاگران با در نظر گرفتن این موارد انتخاب می کنند که افشاگری داخلی یا خارجی را انتخاب نمایند. در ادبیات فعلی افشاگری، تمایز بین افشاگری داخلی و خارجی، بر اساس هویت گیرنده اطلاعات افشاگر یا کانال گزارش ناشی می شود. اگر افشاگر افشاگری های خود را به افراد درون سازمان مانند مدیریت، حسابرسان، ناظران مستقیم سازمان ارائه نماید، افشاگری داخلی اتفاق افتاده است. در صورتی که اگر اطلاعات به نهادهای خارجی مانند رسانه ها، مردم یا سازمان های مجری قانون ارائه گردد، افشاگری خارجی رخ داده است (بوویل²⁸، 2008: 580). افشاگری خارجی، گزارش اطلاعات جرایم، به طرف های خارج از سازمان که ممکن است قدرت اصلاح یا توقف جرایم را داشته باشند، اطلاق می شود. افشاگری خارجی بیشتر در خصوص افشاگری به رسانه ها و در شبکه های اجتماعی مورد مطالعه است. برخی از محققان استدلال می کنند که افشاگری خارجی، تنها شکل واقعی افشاگری است، زیرا افشاگری داخلی با توجه به معایب و محدودیت هایی که دارد، برای مقابله با جرایم کافی نمی باشد (بوسا²⁹، 2014: 251).

افشاگری ناشناس زمانی اتفاق می افتد که افشای علنی اطلاعات مربوط به جرم و فساد اتفاق می افتد ولی در عین حال هویت افشاگر پنهان می ماند و حتی در صورت مشکوک بودن به هویت افشاگر، این موضوع قابل اثبات نباشد (آگریکولا³⁰ و همکاران، 2023: 685). رابینسون³¹ (2012) افشاگری ناشناس هزینه جرایم و فساد را در سازمان ها افزایش می دهد و احتمال شناسایی افشاگر به حداقل می رسد. با در نظر گرفتن مفهوم افشاگری ناشناس در مقابل آن، اگر افشاگر با هویت اصلی خود و آشکار کردن آن اقدام به افشاگری نماید، به افشاگری با نام شهرت دارد. یکی دیگر از دسته بندی های افشاگری، افشاگری رسمی یا غیر رسمی می باشد. زمانی که افشاگران از خطوط ارتباط استاندارد یا پروتکل های رسمی سازمانی، جرایم و مفاسد را گزارش نمایند، به آن افشاگری رسمی گفته می شود. از سویی دیگر، افشاگری غیر رسمی به افشاگری اطلاق می شود که فرد افشاگر از طریق راه های غیر ارتباطی غیر رایج و متداول دست به افشاء اطلاعات سازمانی بزند (وزیر و یورتکورو³²، 2017: 529).

۳-۷. اهمیت نظارت در نظام سلامت

نظارت بر اعمال اعضای گروه مراقبت و درمان همواره از دغدغه های مهم قانونگذاران بوده است، زیرا دریافت کنندگان خدمات نظام سلامت، مصرف کنندگانی هستند که از یک طرف در مقابل ارائه دهندگان متخصص و قوی قرار دارند و از سویی دیگر، به جهت داشتن بیماری آسیب پذیر و البته ناگزیر از دریافت خدمات پزشکی و درمانی هستند، همین امر می تواند آن ها را در به آسانی در معرض تخلفات و جرایم نظام سلامت قرار دهد، بنابراین نظام های حقوقی به طرق مختلف اقدام به شناسایی حقوق بیماران به عنوان یکی از حقوق مسلم شهروندی و ترجمان یکی از حقوق بنیادین بشری کرده اند (باقری مطلق و قاسمی حامد، 1398: 199). با توجه به اهمیت سلامت و قرار گرفتن آن به عنوان یکی از حقوق بنیادین افراد، در اسناد بین المللی و در قوانین داخلی تامین سلامت به عنوان یکی از وظایف دولت ها معرفی

²⁶ Dsgupta & kesharwani

²⁷ Park

²⁸ Bouville

²⁹ Bosua

³⁰ Agrikola

³¹ Robinson

³² Wozir & Yurtkoru

شده است. از آنجا که تامین این حق گستره زیادی از اقدامات قانونگذاری، اجرایی و قضایی را در بر می گیرد و از سوی دیگر هزینه های بسیار زیادی را برای دولت ایجاد می کنی که انجام تمام این امور و تامین تمام هزینه های مربوط به تنهایی از سوی دولت امکانپذیر نیست، استفاده از نیروی خودجوش، کمک حائز اهمیتی به دولت برای تامین این حق می نماید (بیدار و قاسمی، 1399: 10). بنابراین با توجه به اینکه حوزه سلامت به یکی از مهم ترین سرمایه های انسانی یعنی زندگی مربوط می شود، نظارت دقیق بر متولیان و نهادهای تامین سلامتی از اهمیت زیادی برخوردار است. برای این منظور با توجه به محدودیت ها و معایب نظارت های رسمی توسط نهادهای متولی نظارت می توان از جمع سپاری نظارت که همان افشاگری می باشد استفاده کرد. از قشر مهم که می تواند در این زمینه ایفا نقش نماید، پزشکان و پرستاران می باشند، این افراد به جهت داشتن تخصص های لازم و نیز قرار داشتن در بطن کار می توانند به راحتی جرایم و تخلفات را شناسایی، کشف و گزارش نمایند.

۴- یافته ها

به اتکا مبانی نظریه ارائه شده، در این قسمت محتوای سکانس ها و دیالوگ های مختلف فیلم که به وجود آورنده مبانی نظری پژوهش هستند، مورد تحلیل قرار می گیرند. بر این اساس، افشاگری، افشاگری خارجی، حمایت از افشاگران، نظام سلامت و اهداف آن جرم شناسی فرهنگی مهم ترین یافته های حاصل از تحلیل محتوای فیلم پرستار خوب است.

۴-۱. افشاگری در فیلم پرستار خوب

در فیلم پرستار خوب افشاگری و چالش های آن اعم از ترس از اقدامات تلافی جویانه مجرمان و کارفرمایان، دوگانه وفاداری و خیانت به سازمان را می توان در شخصیت امی مشاهده کرد که در ادامه این موارد بررسی می شوند.

۴-۲. امی لافمن افشاگر

بر اساس تعاریف و مفاهیم افشاگری، افشاگری می بایست توسط یک عضو فعلی یا سابق سازمان انجام گیرد که انگیزه های اصلاح گرایانه نسبت به جرایم و تخلفاتی که مشاهده می کند، دارد. اینکه افشاگری باید توسط اعضا سازمان انجام گیرد یک نکته مهم می باشد چرا که کارکنان یک سازمان ناظران خوبی در داخل سازمان های می باشند، و این نکته زمانی که کارهای یک سازمان نیاز به داشتن تخصص های این مولفه در سکانس های اول فیلم در شخصیت امی متبلور است، امی با علاقه ای که به کار خود دارد به بیماران و سازمان خود وفادار است و این وفاداری در وجدان کاری وی به وضوح قابل رویت است. این موضوع تا جایی برای کارگردان با اهمیت است که با اینکه امی از بیماری قلبی در رنج است ولی نسبت به رسیدگی به بیماران تحت مداوای خود کوچک ترین کم کاری از خود نشان نمی دهد، امی نسبت به بیماران احساس تعلق نموده و حتی برای رفاه آنها خود را به زحمت می اندازد. بنابراین وفاداری امی توسط کارگردان به نمایش گذاشته می شود، این روند در ادامه با بر ملا شدن جرایم چارلی برای امی به دوگانه وفاداری یا خیانت کشیده می شود و امی در دو راهی قرار می گیرد ولی امی با توجه به شخصیت با ثباتی که دارد، افشا جرایم چارلی را در راستای کمک به بیمارستان و بیماران قلمداد می کند و با کارگهان همکاری می کند و اقدام به افشاگری جرایم چاری که منتج به قتل بیماران می شود را می کند. از مفاهیم جالب دیگری که در نقش امی وجود دارد، زندگی سخت و طاقت فرسایی است که امی دارد، امی از بیماری قلبی در رنج است و بیمه درمانی نیز ندارد، حقوق مکفی دریافت نمی کند، دو فرزند کوچک دارد که خرج و مخارج آنها زیاد است ولی با این وجود امی بدون هرگونه خیانت به بیمارستان اعم از کم کاری و جرایم دیگر و نیز بیماران که با عشق از آنها مراقبت می کند، به کار پرستاری خود ادامه می دهد. بنابراین افشاگر در حقیقت کسی است که بدون داشتن انگیزه های انتقام جویانه، مالی و مادی دست به افشاگری می زند، چرا که در این فیلم امی هیچ گونه پیشنهادی مبنی بر افشاگری در مقابل ارتقاء شغلی، افزایش حقوق و دریافت پاداش از سوی مسئولان دریافت نمی کند، بلکه حتی با توجه به قوانین بیمارستان در صورت همکاری با افراد خارج از سازمان، مشمول برخوردهای قانونی می باشد، اقدام به افشاگری جرایم در بیمارستان می کند و این نشان دهنده این است که یک افشاگر با اینکه دارای مشکلات فراوانی است ولی با داشتن روحیه اصلاح گرایانه دست به افشاگری می زند. از چالش های پیش روی امی برای افشاگری جرایم ترس از اقدام های تلافی جویانه مسئولان بیمارستان و چالز می باشد. امی به جهت عدم توانایی مالی و نداشتن بیمه درمانی و داشتن دو فرزند به حقوق بیمارستان وابسته است و در صورت اخراج زندگی وی دچار مشکلات عدیده ای می شود، بنابراین با چالش افشاگری و اخراج و یا سکوت و ادامه کار مواجه است، اما امی با توجه به داشتن انگیزه های اخلاقی بالا که از مشخصه های افشاگران می باشد، تصمیم به افشاگری و کمک به کارگهان برای مبارزه با مجرم می کند. از طرف دیگر ترس امی از اقدام های تلافی جویانه چالز که به راحتی انسان ها را به قتل می رساند، می باشد. امی فرزندان خود را در خطر می بیند ولی از آنجایی که قصد افشاگری دارد و کارگهان نیز از وی حمایت می نمایند، جرایم چالز را افشا می کند.

۴-۳. چالز کالین قاتل سریالی

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخششی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۴۱۳۷۲۵۵۸۳ - ۰۴۱۳۷۲۵۲۵۰۶-۹ داخلی ۳۳۶ و ۳۳۳

چالز کالین نقش منفی فیلم پرستار خوب، شخصیت ویژه ای برای بررسی های جرم شناختی می باشد. چالز بدون احساس گناه اقدام به قتل افرادی می کند که برای مداوا به بیمارستان پناه آورده اند و خود را به دست پرستاران سپرده اند، اما چالز با قصاصت تمام اقدام به قتل آرام آنها می کند. از آنجایی که تعداد نفراتی که چالز در بیمارستان های قبل از آمدن به کامفیلد به قتل رسانده است، زیاد می باشد، نشان دهنده قتل های سریالی می باشد که می تواند برای یک تحقیق جداگانه مورد بررسی قرار گیرد. چالز کالین با استفاده از تخصص خود در امر پرستاری و آشنایی به اثرات دارو ها اقدام به قتل می کند و کشف این موضوع نیز باید به توسط فرد متخصص این حوزه اتفاق بیفتد، بر همین اساس است که در تعارف افشاگری، افشاگر را یک کارمند عضو سازمان معرفی نموده اند که در این فیلم امی به عنوان یک پرستار اقدام به افشاگری نموده است. موضوع مهمی که شاید بتوان در شخصیت نقش چالز بیان کرد، خاطره ای که وی از مادرش دارد که بنا به یکی از سکانس های فیلم که بیان می دارد، مادرش در یک بیمارستان بستری بوده است ولی برای مدتی گم می شود و بعد از پیدا شدن جنازه وی در حالی که بدنش پاره پاره شده بود، این خاطره در ذهن چالز همیشه بوده است و شاید این موضوع علت قتل های چالز بوده باشد.

۴-۴. لیندا گرین نماینده بیمارستان

اهداف سازمان توسط متولیان سازمان تعیین می شود و توسط کارکنان به اجرا در می آید. لیندا گرین به عنوان یک کارمند بالا مرتبه در بیمارستان کامفیلد به دنبال تحقق اهداف سازمان خود یعنی بیمارستان می باشد. لیندا ماموریت دارد تا اسرار بیمارستان به بیرون و افکار عمومی و رسانه ها فاش نگردد، چرا که با افشا جرایم داخل بیمارستان هدف اصلی بیمارستان که درآمدزایی است دچار اختلال می شود. بر همین اساس لیندا گرین به همراه وکیل حرفه ای بیمارستان در صدد مخفی نگه داشتن علت مرگ ها و عادی سازی آنها می باشد، حتی تا جایی که لیندا به کارگهان هشدار می دهد که هرگونه تحقیق در باره موضوع می بایست در حضور ایشان انجام گیرد و این اتفاق نیز می افتد. در کی از سکانس ها که لیندا گرین از پاسخگویی به سوالات کارگاه بررسی مرگ ها امتناع می کند و کارگاه بر سر وی فریاد می زند، بعد از آن کارگهان برای ورود به بیمارستان منع می شوند و تحقیقات با اختلال روبرو می شود. بنابراین به نظر می رسد که از معایب افشاگری داخلی کتمان موضوع توسط مسئولان داخل سازمان باشد، که در این فیلم این موضوع به وضوح نشان داده می شود، اگر امی اقدام به افشاگری جرایم چالز کالین به مسئولان داخل بیمارستان می نمود، آنها بدون تحقیقات جنایی به اخراج و یا انتقال چالز به یک بیمارستان دیگر اکتفا می کردند و مرگ بیماران نیز عادی جلوه داده می شد، اما با افشاگری خارجی که صورت گرفت مسئولان بیمارستان نتوانستند موضوع را کتمان نمایند.

۴-۵. کارگهان نماینده نظام عدالت کیفری

یکی از نهادهای مهم نظام عدالت کیفری، پلیس می باشد. پلیس مسئول کشف، تحقیقات مقدماتی و اجرای دستورهای قضایی می باشد. در این فیلم نیز دو نفر از کارگهان به نام های تیم براون و سام جانسون به دنبال مرگ پیرزنی بیمار به نام مارتینز در بیمارستان کامفیلد که مشابه مرگ های متعدد دیگر در بیمارستان های دیگر بود، وارد ماجرا شده و تحقیقات خود را آغاز می کنند. محدودیت های زیادی برای یافتن علت مرگ ها پیش روی آنها قرار دارد. عدم تخصص کافی در خصوص دارو ها و اثرات آنها، عدم انجام تحقیقات مقدماتی در بیمارستان با توجه به محدودیت های موجود که توسط لیندا گرین ایجاد شد، از بین رفتن جنازه مقتول احتمالی توسط خانواده که به جهت بیماری پوستی سوزانده شده بود از محدودیت های کاری آنها در این فیلم می باشد. کارگهان که نماینده نظام عدالت کیفری می باشند، با هوشمندی و با پشتکار دنبال بر ملا کردن علت مرگ های مشکوک هستند، در این مسیر به علت عدم تخصص پزشکی، امی بر سر راه این تحقیقات قرار می گیرد و با کمک امی توانستند که راز قتل ها را فاش نمایند.

بحث و نتیجه گیری

بازنمایی از قتل سریالی در بیمارستان توسط پرستار و افشاگری خارجی در فیلم پرستار خوب در بطن معانی نهان می تواند مصداقی از ترسیم افشاگری باشد. به عبارت دیگر وجود جرایم و تخلفات در سازمان ها با استفاده از جمع سپاری نظارت در قالب افشاگری توسط اعضا سازمان می تواند در کشف و شناسایی و دستگیری مجرمان کمک بسزایی نماید. به باور اندیشمندان افشاگری، افشاگری را نمی تواند جدا از سازمان و موقعیت افشاگران در سازمان تحلیل کرد. به باور محققان افشاگری، افشاگری باید توسط کارکنان درون سازمان که اشرافیت کافی بر امور سازمان دارند باید انجام گیرد. در فیلم پرستار خوب نیز افشاگری توسط پرستار بیمارستانی که در آن جرم رخ می دهد انجام می گیرد. از این رو به دلیل این شاخصه است که افشاگر از داخل سازمان انتخاب شده است تا با داشتن تخصص لازم بتواند جرایم را کشف نماید. امی به عنوان افشاگر در سازمان بیمارستان در حال انجام وظیفه می باشد و با داشتن تخصص لازم اقدام به افشاگری می نماید. از طرف دیگر با توجه به یافته های حاصل از تحلیل فیلم، افشاگری خارجی با توجه به معایبی که افشاگری داخلی دارد برای این فیلم انتخاب شده است، در این فیلم در صورت انتخاب افشاگری داخلی توسط امی و بیان

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجانشرقی، مراغه، بلوار شهید درخشسی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۴۱۳۷۲۵۵۸۳ - ۰۴۱۳۷۲۵۲۵۰۶-۹ داخلی ۳۳۶ و ۳۳۳

موضوع به مسئولان بیمارستان با توجه به رویکرد مسئولان بیمارستان در این فیلم، امکان مخفی نگه داشتن قتل های صورت گرفته وجود داشت که امی اقدام به افشاکاری خارجی نمود تا موضوع برای مسئولان نظام کیفری فاش شود. موضوع مهم دیگر حمایت ها معنوی و مادی از افشاگران می باشد که در این فیلم نیز به خوبی به نمایش درآمده است و افشاگر توسط مسئولان نظام عدالت کیفری مورد حمایت قرار می گیرد. چالش های افشاکاری اعم از قرار گرفتن در معرض اقدام های تلافی جویانه کارفرمایان و مجرمان در این فیلم درست بازنمایی شده است و امی که دچار مشکلات مالی و معیشتی می باشد، در معرض اخراج قرار دارد ولی با این وجود با داشتن اخلاق بالایی از مسئولیت اجتماعی دست به افشاکاری می زند. شخصیت چالز کالین به عنوان قاتل سریالی نیز به خوبی در این فیلم به نمایش درآمده است ولی به جهت عدم تحقیق روی قتل سریالی می طلبد تا پژوهشگران در آینده این فیلم را از این نظرگاه نیز مورد تحلیل قرار دهند. مجموع نکات یاد شده این نکته را ثابت می کند که فیلم سینمایی پرستار خوب در زمره فیلم های سینمایی موفق در خصوص افشاکاری و چالش های پیش روی افشاگران در حوزه نظام سلامت قرار دارد. اگرچه فیلم در خصوص جرایم داخل نظام سلامت و افشاکاری آنها مسائلی را نشان می دهد که در جامعه در حال رخ دادن است و نمونه هایی از آن نیز مشاهده می شود، در خصوص رویه های نظام عدالت کیفری و سکانس های مربوط به کارگهان و نوع رفتار آنها در خصوص حمایت از افشاگر می تواند حائز اهمیت باشد. در مجموع فیلم پرستار خوب در راستای بازنمایی افشاکاری در نظام سلامت می باشد که به صورت هنری و حرفه ای این موضوع را به نمایش درآورده است.

پیشنهادهای سیاستی

1. ایجاد کانال های امن برای افشاگران در نظام سلامت
2. ارائه مشوق های انگیزشی برای افشاکاری در نظام سلامت
3. تصویب قوانین حمایتی از افشاگران در نظام سلامت
4. رفع موانع تحقیق و تفحص از قسمت های تخصصی نظام سلامت
5. جرم انگاری ممانعت از تحقیق در نظام سلامت

منابع

1. عبدالمهدی، معاذ، عبدالمهدی، جوانمیر. (1399). واکاوی رویکرد جرم شناسی فرهنگی به نژاد و جنسیت، جامعه شناسی فرهنگ و هنر. 2(4). 22-40.
2. آقای، سارا. (1396). رسانه و جرم از منظر جرم شناسی فرهنگی، مطالعات حقوق کیفری و جرم شناسی، 1(1). 1-35.
3. باقری مطلق، نرگس، قاسمی حامد، عباس. (1398). مراجع شبه قضایی رسیدگی کننده به تخلفات صورت گرفته در ارائه خدمات نظام سلامت، فصلنامه حقوقی پزشکی، 13(51). 177-205.
4. بیدار، زهرا، قاسمی، غلامعلی. (1399). نقش سازمان های مردم نهاد در توسعه حق بر سلامت، فصلنامه حقوق پزشکی، 14(52). 7-26.
5. تکیان، امیرحسین، صلواتی، صدیقه. (1400). نظام های سلامت، کتاب مرجع سیاست گذاری سلامت در ایران به کوشش دکتر امیرحسین تکیان، انتشارات آینده، تهران.
6. ACFE. (2018). *Report to the nations on occupational fraud and abuse: 2014 global fraud study*. Association of Certified Fraud Examiners.
7. Rep, M. WHISTLEBLOWERS—ONE OF THE MOST IMPORTANT MEANS FOR EFFECTIVE DETECTION OF CORRUPTION. In *International Scientific Conference "Towards a Better Future: Human Rights, Organized Crime and Digital Society"* (p. 308).
8. Bandrillard J, 1985, *The Ecstasy of Communion*, In *Postmodernism, Culture, Pluto Press, London, UK*.
9. Mckee M, Figueras J, Saltman RB (2011). *Health systems, health, wealth and social wellbeing: Assessing the case for investing in health system: Assessing case for investing in health system: Mcgraw Education(uk)*.
10. Miceli, M. P., & Near, J. P. (1985). *Characteristics of organizational climate and perceived wrongdoing associated with whistle-blowing decisions. Personnel psychology, 38(3), 525-544.*
11. Baltaci, A. & Balci, A. (2017). *Reasons for Whistleblowing: A Qualitative Study. Eğitim*
12. Beckett, C. (2012) *WikiLeaks. News in the Networked Era. Cambridge: Polity*
13. Vandekerckhove W. (2012). *Whistleblowing and Organizational Social Responsibility: A Global Assessment. Chippenham.*
14. Lam, H., & Harcourt, M. (2019). *Whistle-blowing in the digital era: motives, issues and recommendations. New Technology, Work and Employment, 34(2), 174-190.*

15. Bosua, R., Milton, S., Dreyfus, S., & Lederman, R. (2014). Going public: Researching external whistleblowing in a new media age. In *International handbook on whistleblowing research* (pp. 250-272). Edward Elgar Publishing.
16. DI SALVO (2014). Networked and Technological Paradigms of Digital Whistleblowing. *A Matter Of Design. Making Society Through Science And Technology*, 583-594.
17. Farrell, D., & Petersen, J. C. (1982). Patterns of political behavior in organization. *Academy of Management Review*, 7(3), 403-412.
18. Dasgupta, S., & Kesharwani, A. (2010). Whistleblowing: A survey of literature. *The IUP Journal of Corporate Governance*, 9(4), 57-70.
19. Park, H., & Blenkinsopp, J. (2009). Whistleblowing as planned behavior—A survey of South Korean police officers. *Journal of business ethics*, 85, 545-556.
20. Robinson, S. N., Robertson, J. C., & Curtis, M. B. (2012). The effects of contextual and wrongdoing attributes on organizational employees' whistleblowing intentions following fraud. *Journal of business ethics*, 106, 213-227.
21. Agrikola, T., Couteau, G., & Maier, S. (2023). Anonymous whistleblowing over authenticated channels. In *Theory of Cryptography: 20th International Conference, TCC 2022, Chicago, IL, USA, November 7–10, 2022, Proceedings, Part II* (pp. 685-714). Cham: Springer Nature Switzerland.

Criminological Analysis of Phenomenon of Whistleblowing in Health System (A Research Example of Movie Good Nurse)

Reza Ghaderi

Ph.D Student in Criminal Law & Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran
Rezaghaderi62@yahoo.com

Jamal Beigi

Associate Professor, Department of Criminal Law & Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University,
Maragheh, Iran (Corresponding Author)
jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir

Fatemeh Ahadi

Assistant Professor, Department of Criminal Law & Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University,
Maragheh, Iran Fateme_ahadi@iau-maraghaeh.ac.ir

Abstract

Background & Aim: improving the health of the public health system is one of the main concerns of societies. Prevention of crimes and violations in this area can play a significant role in improving health. Disclosure phenomenon is considered as an important tool in discovering, identifying and prosecuting criminals in this field in order to prevent crimes. On the other hand, with the emergence of cultural criminology, which is the media representation of social events, it has addressed the role of the media in various fields, and health crimes are one of the most important branches of this criminology.

Method: Using qualitative content analysis, this research tries to analyze and evaluate the phenomenon of disclosure in the movie "Good Nurse" in the light of cultural criminology approaches.

Findings: Based on the findings of the content analysis, the film "Good Nurse" with a cultural criminology approach with an emphasis on the crimes of the medical profession and the detection and identification of criminals in this field, seeks to recognize the phenomenon of whistleblowing and support whistleblowers in order to promote health in It is a health system. Focusing on conveying the obvious and hidden meanings of the film shows what challenges the whistleblower faced to expose crimes in the field of health and he prefers the public interest in dual public or personal interests.

Conclusion: The result indicates that the film with the approach of cultural criminology with a critical view by recognizing the phenomenon of whistleblowing, on the one hand challenged the negative attitudes towards whistleblowers and presented the whistleblower as a reformed person in line with the public interest, from On the other hand, by using media representation, it seeks to socially construct the reality of whistleblowing by conveying meanings such as discovering and identifying criminals and protecting whistleblowers.

Keywords: Disclosure, Public Health, Cultural Criminology, Public Surveillance, Movie Good Nurse.